

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

---

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 402 din 05.07. 2017

Dosar nr: 2/2017

Petiția nr: 53/05.01.2017

Petent: ...

Reclamați: Consiliul Baroului ...(C.B.O.), Uniunea Națională a Barourilor din România (U.N.B.R.)

Obiect: excluderea din Baroul ...a petentului, în urma condamnării penale, în comparație cu alți colegi avocați, condamnați penal, dar care nu au fost excluși

I. Numele, domiciliul și sediul părților

1. Numele și domiciliul petentului

2. Numele și sediul/domiciliul reclamaților:

Consiliul Baroului ...,

Uniunea Națională a Barourilor din România,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul reclamă discriminarea la care a fost supus, comparativ cu alți colegi, prin măsura excluderii sale din profesie, în urma condamnării penale, pronunțată în cazul său.

III. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate pentru data de 13.02.2017 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.), petentul prin adresa nr. 53/30.01.2017 (fila 41 la dosar), reclamații prin adresa nr. 506/30.01.2017 (filele 42 – 43 la dosar).

6. La audierea din data de 13.02.2017, petentul a fost prezent, procedura fiind legal îndeplinită.

7. În cadrul ședinței de audieri, petentului i-a fost comunicat punctul de vedere formulat de primul reclamat, fiindu-i acordat un termen de 10 zile pentru transmiterea eventualelor concluzii scrise.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Prin memoriul înregistrat la C.N.C.D. cu nr. **53/05.01.2017** (filele 1 – 5 la dosar), petentul reclamă ca fiind discriminatorie măsura excluderii sale, în urma Sentinței penale nr. 125/2015 din 09.07.2015, pronunțată de Curtea de Apel Craiova, în cazul său, prin care i-a fost aplicată pedeapsa complementară a interzicerii dreptului de a exercita profesia de avocat, pentru o durată de 2 ani.

9. Petentul precizează că prin decizia nr. 147/22.12.2005 a Consiliul Baroului ..., a dobândit dreptul de primire în profesie, la data de 07.01.2016, formulând cererea înregistrată la Baroul ...sub nr. 17/07.01.2016, prin care a solicitat eşalonarea plăților profesionale către barou până la data de 01.04.2018, întrucât din motive medicale nu a avut încasări și a fost în imposibilitatea de a putea plăti cotele profesionale.

10. La data de 18.01.2016, acesta a formulat o nouă cerere înregistrată la Baroul ...sub nr. 41/18.01.2016, prin care a solicitat suspendarea sa din profesia de avocat, motivat de împrejurarea că se afla în imposibilitatea de a-și achita taxele profesionale.

11. În data de 03.03.2016, petentului i-a fost comunicată, prin poștă, Decizia Decanului Baroului ...nr. 44/24.02.2016, cu următorul cuprins: „începând cu data de 23.02.2016 încetează calitatea de avocat a domnului ...ca urmare a condamnării definitive a acestuia, faptă care îl face a fi nedemn de a fi avocat”.

12. Petentul a contestat, la U.N.B.R, Hotărârea nr. 2/2016 a Consiliului Baroului ...și Decizia Decanului Baroului ...nr. 44/24.02.2016, prin care a invocat motive de nelegalitate și netemeinicie.

13. Petentul consideră că măsura suspendării din profesie trebuia operată din oficiu, cu atât mai mult cu cât a fost cerută chiar de acesta, această măsură având prioritate în raport cu cea a încetării calității de avocat și implicit aceea a excluderii.

14. Prin Sentința penală nr. 125 din 09.07.2015, pronunțată de Curtea de Apel Craiova și rămasă definitivă, petentul precizează că i-a fost aplicată pedeapsa complementară a interzicerii dreptului de a exercita profesia de avocat, pentru o durată de 2 ani, astfel că, primul reclamat nu putea aplica o pedeapsă / măsură mai mare sau mai gravă decât instanța de judecată, întrucât însăși instanța ar fi putut dispune interzicerea definitivă a dreptului de a mai profesa dacă aprecia că ar fi fost nedemn de a profesa.

15. Astfel, în aprecierea petentului, primul reclamat a aplicat o dublă pedeapsă din moment ce, prin sentința penală nu s-a dispus această măsură, acesta aplicând o sentință mai gravă decât cea a instanței de judecată.

16. Petentul face referire la alte cazuri, de avocați condamnați definitiv, față de care nu a fost luată măsura încetării calității ori a suspendării, fiind activi pe tabloul avocaților, cazuri care dovedesc fără echivoc, în opinia sa, aplicarea unui tratament diferit în cazul său, neexistând vreo justificare obiectivă pentru aplicarea unui tratament diferențiat pentru situații similare sau comparabile, prerogativul privind puterea de apreciere trebuind să fie exercitat în mod consecvent și fără discriminări, de către instituțiile invocate, respectiv cei 2 reclamați.

17. Petentul consideră că motivele reale ale tratamentului discriminatoriu la care a fost supus sunt în legătură cu profesia, pe de o parte, în sensul că este foarte bine pregătit

profesional, deținea caracterizări foarte bune din partea colegilor și a clienților și, pe de altă parte, din cauză că nu a desfășurat niciodată activitate pe raza de competență a baroului ....

18. Petentul admite că barourile au libertatea să stabilească condiții de acces în profesie, lucru confirmat chiar prin jurisprudenta Curții Europene de Justiție (Cazul C-359/09, Donat Cornelius versus Budapesty Ugyvedi Kamara), însă cu respectarea normelor de drept ale Uniunii și, în special, principiul nediscriminării, astfel cum s-a dispus tot prin hotărârile Curții Europene de Justiție (cum ar fi Hotărârea Kraus C-19/92 din 31 martie 1993, punctul 32, Hotărârea C- 564 /07 /II Iunie 2009, punctul 31, Comisia/Austria).

19. Petentul face referire și la jurisprudența națională, respectiv deciziile Curții Constituționale a României. Astfel, prin Decizia nr. 107/1995, s-a stipulat că „*Violarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă sau dacă există o disproporție între scopul urmărit și prin tratamentul inegal și mijloacele folosite*”; prin Decizia nr. 107/1995 s-a stabilit că „*La situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite, tratamentul juridic nu poate fi decât diferit, în acest sens fiind și practica jurisdictională a Curții Constituționale, după cum rezultă din deciziile 70/1993, 74/1994, 85/1994, în concordanța cu Practica Curții Europene a Drepturilor Omului*”.

20. Petentul dorește să evidențieze existența discriminării la nivelul aplicării regulilor deontologice în cadrul Uniunii Barourilor (U.N.B.R.) și prezintă situația juridică a unor avocați înscrisi în barouri locale din țară care, deși au fost condamnați definitiv pentru infracțiuni de corupție, comise în interiorul profesiei, aflați în termenul de încercare dispus prin hotărâri irevocabile ale instanțelor, deciziile definitive fiind recente, exercită în continuare profesia, nedispunându-se față de aceștia nici măsura suspendării și cu atât mai mult măsura excluderii.

21. Petentul atașează înscrisuri în vederea susținerii celor afirmate în petiție (filele 6 – 40 la dosar).

22. În urma consultării apărării formulate de primul reclamat, petentul formulează concluzii scrise prin adresa nr. 1.047/21.02.2017 (filele 66 – 67 la dosar), precizând că prin petiția formulată nu a cerut doar constatarea și sancționarea faptelor de discriminare săvârșite de acesta, ci și de către cel de-al doilea reclamat, din moment ce a invocat cazuri similare din mai multe barouri din România și, oricum, primul reclamat avea, în opinia petentului, obligația de a se raporta și la acele cazuri.

23. În ceea ce privește argumentul primului reclamat, precum că nu s-ar afla într-o situație similară sau comparabilă cu alți avocați din cadrul baroului ce au fost condamnați, petentul face mențiunea că reclamatul nu a motivat care este diferența între condamnări raportat la prevederile art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 și nici între soluțiile adoptate de consiliile Barourilor în ceea ce privește numeroasele cazuri de avocați condamnați.

24. De asemenea, petentul mai adaugă că reclamatul, în mod tendențios, a omis să menționeze mai multe detalii despre motivele excluderii din profesie a colegului său, avocat P.C., dar care încă mai figurează în tabloul avocaților suspendați din Baroul județului în discuție.

25. În urma solicitării membrilor Colegiul director, în cadrul ședinței de audieri, de a preciza criteriul discriminării, petentul menționează drept criterii aflate la baza tratamentului diferențiat la care a fost supus din partea reclamaților, acela că deși domiciliază în Craiova, nu activează ca avocat în Baroul ...și, de asemenea, reputația sa.

26. Prin adresa nr. 1.100/23.02.2017 (fila 68 la dosar), petentul solicită un nou termen în vederea susținerii concluziilor orale.

V. Susținerile reclamațiilor

Susținerile primului reclamat

27. Reclamatul a formulat un punct de vedere înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 764/09.02.2017 (filele 46 – 48 la dosar), atașând, în același timp, înscrisuri doveditoare (filele 49 – 65 la dosar).

28. Astfel, așa cum rezultă din Hotărârea nr. 2/23.02.2016, dar și din referatul consilierului desemnat cu cercetarea prealabilă, s-a constatat nedemnitățile petentului în calitate de avocat și excluderea acestuia din profesie, conform dispozițiilor art. 27 lit. d) din Legea nr. 51/1995, având în vedere faptul că infracțiunea pentru care petentul a fost condamnat definitiv (șantaj în formă calificată, prevăzută de art. 207 alin. 1 și 3 Cod penal) este de natură să afecteze prestigiul profesiei de avocat și sunt incidente dispozițiile legale și statutare.

29. Primul reclamat punctează că nu poate fi vorba de o discriminare, din moment ce petentul nu s-a aflat într-o situație similară sau comparabilă cu alți avocați din cadrul baroului ce au fost condamnați. În acest sens, reclamatul face precizarea că în ședința din 14.11.2014 s-a constatat nedemnitățile unui alt avocat, P.C., fiind emisă decizia nr. 88/17.11.2014.

30. De asemenea, având în vedere hotărârea de condamnare a petentului, respectiv sentința penală nr. 125/09.07.2015 a Curții de Apel Craiova, rămasă definitivă prin care s-a aplicat pedeapsa complementară a interzicerii dreptului de a exercita profesia de avocat, reclamatul aduce în discuție prevederile art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 prin care se stipulează că: *„Este nedemn de a fi avocat: a) cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei”, iar art. 27 lit. d) din Lege prevede: „Calitatea de avocat încetează; d) dacă avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și care îl face nedemn de a fi avocat, conform legii”, în același sens fiind și art. 58 alin. (1) din Statutul profesiei.*

31. Reclamatul face trimitere și la prevederile art. 22 din Legea nr. 51/1995 care impune respectarea și asumarea de către avocat a jurământului profesional de esența căreia este "respectarea și apărarea" de către avocat al legii, cu cinste și demnitate. De asemenea, art. 12 alin. (3) din Statutul profesiei de avocat prevede expres că *„Barourile și U.N.B.R. au obligația, din oficiu sau la cerere, să acționeze prin toate mijloacele legale pentru protecția profesiei, a demnității și onoarei corpului de avocați”,* pentru primirea în profesia de avocat și pentru exercitarea acesteia fiind obligatorie condiția legală ca solicitantul/avocatul să fie demn.

32. Demnitatea profesională a avocatului constituie un principiu fundamental al profesiei, garanție de moralitate a corpului de avocați pe baza căruia încrederea în profesia de avocat subzistă. Rolul legal al avocatului, astfel cum este reglementat de art. 2 alin. (1) și (5) din legea nr. 51/1995, nu poate fi astfel realizat pe deplin, iar sarcinile de interes public ale profesiei, astfel cum acestea sunt reglementate de art. 12 alin. (3) din Statutul profesiei de avocat nu pot fi orientate în direcții contrare reglementărilor în vigoare care consacră funcția de interes public a profesiei (art. 7 din Statut).

33. De asemenea, Codul Deontologic al Avocaților din Uniunea Europeană proclamă în mod expres încrederea și integritatea morală drept „virtuți tradiționale” și „obligatii profesionale”, care nu pot subzista „decât atunci când nu există nicio urmă de îndoială cu privire la onoarea personală, la probitatea avocatului”.

34. În raport de prevederile legale enunțate, primul reclamat apreciază că este evident că săvârșirea unei astfel de infracțiuni de către un avocat este de natură a altera în mod iremediabil prestigiul profesiei, alterând totodată și încrederea publică în avocat și în profesia de avocat, care se constituie ca valori fundamentale într-un stat de drept.

V. Motivele de fapt și de drept

35. **În fapt**, Colegiul director reține spre analiză faptul că, în urma Sentinței penale nr. 125/2015 din 09.07.2015 pronunțată de Curtea de Apel Craiova, cu aplicarea pedepsei complementare de interdicere a dreptului de a exercita profesia de avocat, pentru o durată de 2 ani, petentul a fost exclus din profesie.

36. Colegiul reține că, astfel cum rezultă din Hotărârea Consiliului Baroului ...nr. 2/23.02.2016, dar și din referatul consilierului desemnat cu cercetarea prealabilă, s-a constatat nedemnitatea petentului în calitate de avocat și excluderea acestuia din profesie, conform dispozițiilor art. 27 lit. d) din Legea nr. 51/1995, având în vedere faptul că infracțiunea pentru care petentul a fost condamnat definitiv (șantaj în formă calificată, prevăzută de art. 207 alin. 1 și 3 Cod penal) este de natură să afecteze prestigiul profesiei de avocat și sunt incidente dispozițiile legale și statutare.

37. Colegiul director admite excepția de necompetență materială invocată din oficiu privind anularea deciziei baroului reclamat, având în vedere faptul că doar instanțele de contencios administrativ pot anula astfel de decizii.

38. O.G. nr. 137/2000, la art.2 alin.1 prevede ”Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

39. Astfel se poate considera discriminare:

- diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept

40. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin 3 al O.G. nr. 137/2000: "exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile").

41. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuarea CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă "trebuie stabilit că persoanele plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă". CEDO a apreciat, prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex. Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1933, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

42. Colegiul director constată că în situația în care un avocat este condamnat penal, barourile analizează fiecare caz în parte, luând decizia dacă persoana în cauză este sau nu demnă pentru a rămâne în avocatură. Lipsa unor reglementări naționale suficient de previzibile, cu o aplicare consecventă pe criterii transparente în domeniu, ridică probleme și indică posibilitatea existenței unor diferențieri.

43. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu. Se poate invoca orice criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate, reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

44. Colegiul director constată că petentului nu i s-a retras calitatea de membru în baroul de avocatură pe baza unui anumit criteriu, ci din cauza propriilor fapte, pentru care a fost condamnat penal.

45. În analogie, orice persoană sancționată pentru depășirea vitezei legale ar putea invoca faptul că ar fi discriminată întrucât anumite persoane, chiar detectate, nu plătesc amenda. Aplicarea corectă a legii nu poate reprezenta discriminare, problema sistemului nu este sancționarea vinovaților, ci nesancționarea lor.

46. În consecință, faptele sesizate nu reprezintă discriminare în sensul art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000.

47. În luarea deciziei Colegiul director a luat în considerare și argumentele expuse de Curtea Constituțională a României (Decizia nr. 629/2016 respectiv Decizia nr. 225/2017)

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu 6 voturi pentru și o abținere (domnul Asztalos Csaba Ferenc) din partea membrilor prezenți la ședință

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Admite excepția de necompetență materială invocată din oficiu privind anularea deciziei baroului reclamat conform art. 28-32 din Procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor
2. Excluderea unui avocat condamnat penal din baroul de avocatură nu reprezintă discriminare în sensul art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000.
3. Recomandă Uniunii Naționale a Barourilor din România adoptarea unor norme privind nedemnitățile care să fie suficient de previzibile, în concordanță cu Decizia nr. 225/2017 a Curții Constituționale.
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

-

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru – se abține

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 26.11.2017

Red. C.M.I. și M.L.

Red. și corectat A.B.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

Opinie separată exprimată de Gheorghiu Luminița:

Petentul se consideră discriminat prin excluderea din profesia de avocat, prin aplicarea unui tratament diferit față de alți colegi, aflați în aceeași situație, respectiv existența unei condamnări penale. Astfel, instanța a reținut că fapta acestuia a fost săvârșită independent de exercitarea profesiei de avocat (pag. nr 18, paragraful 3, din Sentința nr. 339 din 8.10.1014 pronunțată de Curtea de Apel București).

În acest sens, prin comparație, petentul exemplifică și depune la dosar sentințe penale definitive, cu pedeapsă complementară și fără pedeapsă complementară, stabilite pentru fapte penale săvârșite folosindu-se de profesia lor, de avocat. (Exemplu: avocat . –Baroul ..)

Alți avocați au fost condamnați la închisoare cu executare, fiind doar suspendați din profesie pe perioada executării pedepsei ex. avocatul .. –Baroul .. Cazuri similare: av .... din Baroul ..

...–Baroul .., ..-Baroul .., ..-Baroul ..

Prin comparație, au fost exemplificate cazuri de avocați care au suferit condamnări penale, unora interzicându-se exercitarea profesiei de avocat pentru o perioadă iar alții au fost menținuți în profesia de avocat, sens în care Baroul Arad și, în special, Uniunea Națională a Barourilor din România puteau să aibă un rol activ în soluționarea contestațiilor, neexistând o practică unitară în domeniu.

Curtea Constituțională, prin Decizia nr 225 din 4 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial nr 468/22 iunie 2017, a admis excepția de neconstituționalitate privind sintagma „de natură să aducă atingere prestigiului profesiei” de avocat din cuprinsul art. 14 lit. a) din Legea nr 5 /1995 pentru organizarea și funcționarea profesiei de avocat, republicată.

Petentul a invocat drept criteriu de discriminare dreptul la muncă, la viața privată socială care ar exclude activitatea profesională și creează dificultăți majore în câștigarea existenței cu repercusiuni asupra vieții private, sens în care s-a pronunțat și CEDO.

În acest context, se poate prezuma existența discriminării directe față de petent raportat la prevederile art. 2 alin 1 din OG137/2000, sens în care am propus constatarea discriminării.

Red: Luminița Gheorghiu